

Door en voor Pasen

Peer Verhoeven

Zoals licht uit duister en de dag uit de nacht -
zoals lente uit winter en lach en traan
uit een bewogen hart - zo ontluikt het wonder
uit de geheimvolle ziel van de aarde -
hoop en vertrouwen uit het goddelijk diep van de mens.

(Peer Verhoeven)

Het Lege Graf

Vóór en in de Goede Week wordt er veel nagedacht over de betekenis van Jezus en de zin van de verhalen over zijn opstanding. Soms valt dan je oog op een gegeven dat je altijd min of meer over het hoofd hebt gezien. Zoals de eigenlijk onthutsende historie van het verhaal van het Lege Graf.

Er zijn drie soorten getuigenissen over Jezus' verrijzenis. Het jongste is het getuigenis 'vanuit de Schriften'. Ouder zijn de verhalen over de ontmoetingen van Jezus' volgelingen met de gekruisigde Jezus. Het oudste is het verhaal over het Lege Graf, dat een ervaring en beleving van de vrouwen vertelt. Dit verhaal is echter al zó vroeg in de geschiedenis van het christendom geïmpregneerd door de rol die Petrus in de jonge kerk vervulde, dat je de oorspronkelijke, zuivere versie ervan nergens meer in de geschreven evangeliën terugvindt.

Ondenikbaar

Wie de oudste versie van het verhaal over het Lege Graf, zoals te vinden in het evangelie van Marcus, leest hoort de man in het wit tegen de vrouwen zeggen dat ze Jezus' volgelingen en Petrus moeten melden dat het graf leeg en dat Jezus verrezen is. (Mc.14,1-9) Maar mirabile dictu, de vrouwen voeren deze opdracht niet uit! Een opdracht van God of zijn gezant - want zo mag je de man in het wit zien - niet uitvoeren is in de wereld van de bijbel ondenkbaar. Dit begreep Matteüs ook en hij sluit zijn versie van het verhaal over het Lege Graf dan ook af met: 'De vrouwen haastten zich 't nieuws aan Jezus' volgelingen te melden'! (Mt. 28,1-8)

Petrus op de voorgrond

Weer wat later in de tijd laat Lucas de vrouwen na hun graf-ervaring opgetogen verslag doen aan de apostelen. Die vonden het weliswaar feminine 'beuzelpraat', maar Petrus besloot toch zelf ijlings naar het graf te gaan om polshoogte te nemen. Hij keert er ondersteboven en piekerend van terug. Hij is in actie geweest, heeft de leiding bij het ontrafelen van het 'graf-geheim' overgenomen, maar is er vooralsnog door zijn bezoek niet veel wijzer van geworden. (Lc. 24,1-12) In het jongste evangelie - dat van Johannes - gaat Maria Magdalena niet eens

meer het graf binnen, maar laat ze of moet ze deze eer laten aan Petrus en Johannes, die volgens Handelingen lange tijd het eerste leidende koppel van de christenen vormde. Hiermee is een ontwikkeling ten einde, die begonnen moet zijn met Petrus en zijn metgezellen in het verhaal van het Lege Graf in te voegen. (Joh. 20.1-18)

De vrouwen in de marge

Petrus en de zijnen kwamen in het oorspronkelijke verhaal over het Lege Graf niet voor. Dit verhaal had de hoop en het vertrouwen van de vrouwen in het Leven en de Levende als thema en enige inhoud. Maar naarmate de tijd vorderde is dit verhaal steeds meer naar de mannen omgebogen en met name naar Petrus, eerste priamaat van de Jezus' Beweging. Mogelijk zijn het de dominantie van de mannen in die tijd en het vermeende recht van de christelijke leiders van toen geweest, die hier de vrouwen geleidelijk naar de achtergrond hebben gedrukt.

Geloof en hoop

Door zó met het verhaal over het Lege Graf om te gaan laten de vroege christenen wel heel duidelijk blijken dat het voor hen niet ging over een hard feit, niet over wat hoe en waar, maar om het geloof en de hoop van mensen - vrouwen als eersten - die geïnspireerd door leven en afscheid van Jezus van Nazaret zich door zijn dood niet uit het veld laten slaan en getuigen van de hoop die hen bezielt, - van het leven dat in hen bruist en de Levende die hen bewoont. De vrouwen hebben omwille van de 'hiërarchie' een stap terug gedaan of zijn door de gezagdragers, die toch eigenlijk 'de eerstgelovenden' behoren te zijn, teruggezet. Desalniettemin blijven zij onverlet de eerste zieners die de wanhoop de rug toekeerden.

Toch zij

'Het blijken vrouwen te zijn geweest die het eerst het bericht hebben verspreid dat 'Jezus leeft'; onder hen Maria uit Magdala... Mede dankzij de ervaringen van deze vrouwen lijkt Jezus' zaak in beweging te zijn gekomen ... Wellicht heeft Maria Magdalena een ons onbekende rol gespeeld bij het helpen overtuigen der leerlingen dat de nieuwe levensoriëntatie die deze Jezus in hun leven had teweeggebracht door diens dood niet zinloos is geworden.'
(Edward Schillebeeckx)

We maakten een stiltewandeling door het ruwe buitengebied. Er kwam een trein aanrijden. We zagen hem niet, maar schrokken van het kabaal dat deze brutale stoorzender hier in de stille natuur maakte.

En dan te bedenken dat iedere dag om de paar minuten zo'n gruwelijke herrieschopper met veel onmuzikaal gedender langs de kom van ons dorp scheert ... Wat zo vaak zoveel kabaal aanricht vraagt niemand zich meer af ...